

BŁAŻEŃSTWO (63) *sb n*

blażeństwo (52), **blażeństwo** (11); blażeństwo *OpecŻyw*, *BielŻyw* (6), *GlabGad*, *RejRozm*, *KromRozm I*, *GliczKsiąż*, *RejWiz* (2), *Leop*, *BielKron* (7), *RejPos* (2), *GrzegŚm*, *BielSpr*, *HistHel* (2), *ModrzBaz* (2), *KochOdpr*, *NiemObr*, *KochFr*, *WerGość*, *BielSjem*, *Calep* (2), *GosłCast* (2); blażeństwo *HistAl*, *BibRadz*, *GórnRozm*; blażeństwo : blażeństwo *Mącz* (6 : 1), *GórnDworz* (4 : 5), *SkarŻyw* (1 : 1), *CiekPotr* (3 : 1).

a *pochylone*, e oraz o *jasne*.

sg *N* blażeństwo (25). ◇ *G* blażeństwa (8). ◇ *D* blażeństwu (2). ◇ *A* blażeństwo (12). ◇ *I* blażeństw(e)m (4). ◇ *L* blażeństwie (2). ◇ *pl N* blażeństwa (1). ◇ *G* blażeństw (3). ◇ *A* blażeństwa (6).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVI(XVII) – XVII w.*

1. *Zawód blażna*, *zachowanie się właściwe blażnowi*, *blażnowanie*, *komedianctwo*, *stąd: blaga*, *zwodzenie*; *scurrilitas Mącz*; *nugamentum Calep*; *nugae Cn* (10) : Chocziacz to ftare blażeństwo Alie więtfle podobieństwo Chlopa kotu przez błoto wlicz Niż lwowi przed kurem vcziecz *RejRozm* 402; *Scurrilitas*, *Wzetczność/ blażeństwo/ lekkość. Mącz* 376c; *GórnDworz N6v*, S6; *człek ieden/ który z blażeństw pożywienia szukał/ przededrzwiami zmálpą ftanął/ y zágrał. SkarŻyw* 497; *Calep* 707a.

Zwrot: »blażeństwa stroić«: Skaranie tego co w święto blażeństwa ftroił á kápłaná nieuczcił. *SkarŻyw* 497 *marg*.

Wyrażenie: »kunszt blażeństwa«: Aleć iuz y okrom Károlufá tego/ naydzie fię w kuńfście blażeństwa wielkiego/ fzydząc Polak ieden z drugiego/ gdy tráfi na opilego *WerGość* 247.

Szeregi: »blażeństwo abo szybalstwo dworskie«: Te obyczáie/ naywięcey zblażeństw/ ábo fzybalftw dworfkich okazowania vrosły/ człowiekowi ftáteczne^{mv} nieprzyftoyné *ModrzBaz* 60.

»żart i blażeństwo«: ktoby mowie ich żarty y blażeństwa mogli wypowiedzieć? *ModrzBaz* 54v.

2. *Rzecz blaha*, *niepoważna*, *głupstwo*; *głupota*, *nierozsádek*; *ineptia Mącz*, *Calep*, *Cn*; *deridiculum*, *moria*, *ridiculum*, *stultitia*, *stultiloquium Mącz*; *nugae Cn* (51) : *OpecŻyw* 115v; Wielki nazbvft gniew blażeństwo przynalza. *BielŻyw* 102, 43, 65, 128, 151; *GlabGad Gv*; *HistAl H2v*; *KromRozm I F3*; *GliczKsiąż Dv*; Nieupodoba fię iemu blażeńftwo [*vecordia*] iego *Leop Iob* 8/14; *BibRadz I* 161 *marg*; Y vyrzałem áno ták wiele przefięga mądrość blażeństwo *BielKron* 79v; á w wielomowieniu náyduie fię blażeństwo. *BielKron* 80, 79; *Mącz* 169c, 233b, 355d, 356a, 401d, 423d; *miłość/ w leciwym człowiecze/ więtfze blażeństwo ieft/ niż co inego GórnDworz Kkv*, X5v, Kk7v, I3v [2 r.], I7v, D8; *RejPos* 1, 162v; *GrzegŚm* 6; *Książki do Czytelniká. DOfyc fię infzy w Polfcze blażeńftw nápiřáli/ Y koło nich rozumy domá vwikłáli. BielSpr c2; BielSjem 9; HistHel B, D2v; KochOdpr A2; NiemObr 154; GórnRozm G; Calep 530a; CiekPotr 36, 51, 92 [2 r.]; GosłCast 48, 66.*

Zwroty: »obróćić w blażeństwo«: A gdy Dawid wftępował ná gorę bofo plącząc/ y wřzytek lud prořil Pána Boga áby Achitofelowę rádę obrócił w blażeńftwo. *BielKron* 72.

»parać się blażeństwem«: Powiedzyał on fwięty mąż/ [...] Bo fię ták tym blażeńftwem nie paráią fwięci. *RejWiz* 184v.

Wyrażenia: »blażeństwa ludzi głupich«: Wiedz żeto ieft mądrość wielką ktorąby mogli znofić, blażeństwo ludzi głupicb. *BielŻyw* 131.

»błazeństwa świata tego«: Tho dzyecię Ráció/ [...] iáko mu [*młodzieńcowi*] rozwodzi krotkość fwiátá/ [...] y miłość y káżdą iną íprawę/ vrzędy Wenufowe/ y ine błazeńftwá fwiátá tego. *RejWiz* A6.

Szeregi: »błąd i błazeństwo«: Obroćilem fie ábych ípátrzył mądrości/ błędow y błazeńftwá *BielKron* 79v.

»śmiech i błazeństwo«: Dobrze by fie nieklániác nieprziiaćielowi/ Ale tym íakiem miłość iuz o plátne łowi. A im fie kto chce męźniéy popiác w téy mierze/ Tym więcéy śmiechu ná fie/ y błazeńftwá bierze. *KochFr* 109.

3. Obłąd (2): Vchodząc śmierci Brutus/ vczyńił fie ízalonym/ błáznował krolowi chodząc s kijem iáko błazen/ bacząc to krol/ niechał go ták w błazeńftwie. *BielKron* 105v. A gdy go chcieli o to kárác/ obaczyli go byc nie zupełne^{go} ímyłtu/ przeto záchowan w błazeńftwie. *BielKron* 192v.

Synonimy: **1.** *blazgonienie, lekkość, naśmiewisko, szaleństwo, wszeteczność*; **2.** *baśń, klatka, szybalstwo, żart*; **3.** *szaleństwo*.